

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: **A. B.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
IČ 00007064
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného přezkum rozhodnutí 16. 11. 2017, OAM-135/ZA-ZA11-ZA05-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana neuděluje.

1) Obsah žalobních bodů

2. Uvedla, že byla v řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena na svých právech a měla za to, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 4, § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a rovněž tak ust. § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, a dále čl. 43 Listiny základních práv a svobod.
3. Ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že ji podala z důvodu obavy před pronásledováním pro uplatňování politických práv. Je členkou organizace Nida Vatanda Harekati, jejíž program je částečně politický, zaměřený proti vládnoucímu režimu. Byla předsedkyní této organizace pro oblast Abšeron. Zúčastnila se bezpočtu mítinků, a proto byla předvolána na policii, a to v lednu a březnu roku 2013 nebo roku 2014. Při lednové demonstraci policie zadržela několik lidí a 7 hodin je držela v místnosti bez jídla a vody. Poté je odvezli na vzdálená místa a postupně vysazovali. Stejně proběhl i druhý incident. Dále se účastnila akcí organizace Auropa Harekati, kde se poznala s manželem. V září 2016 se zúčastnila mítinku proti korupci. Poté byla za účelem podání vysvětlení předvolána na policii. Byla tehdy krátce gravidní, policisté do ní strčili. Ona je na těhotenství upozornila. Nedošlo poté k výslechu, ale při propuštění ji policisté upozornili, aby myslela na zdraví svého dítěte. V prosinci 2016 vylepovala letáky proti vlivu imámů v zemi. Následně byla na policejní stanici zadržena od 11 hodin dopoledne do 7 hodin večer. Byla již nějakou dobu těhotná a nebylo jí dobře, musela jí být přivolána zdravotnická pomoc. Aby je policie propustila, museli zaplatit úplatek ve výši 1 000 USD. Když opouštěla zemi, jela do Evropy jako turistka. Až po příletu do Budapešti se telefonicky dozvěděla, že ji doma hledala policie, prohledala byt a odnesla si jejich počítače. Policie žádný důvod prohlídky neuvedla. Dále konstatovala, že její bratr, který ji byl v České republice navštívit, byl po návratu předvolán policií v Baku k výslechu.
4. Žalobkyně vyslovila přesvědčení, že jí náleží azyl z politických důvodů podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č.j. 2 Azs 45/2008 – 67, dle něhož ust. § 12 písm. a) zákona o azylu musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou. Dále odkázala na čl. 10 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 (dále jen „kvalifikační směrnice“) podle něhož při posouzení otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje. Dovodila tedy, že postačí, když původci pronásledování politické charakteristické rysy žalobci připisují.
5. Žalobkyně nesouhlasila s názory žalovaného vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí, dle nichž popsání incidenty svojí závažností nedosahují míry intenzity, kterou by bylo možné označit za pronásledování. Má za to, že žalovaný se snaží jednotlivé útoky velmi zlehčit. Odkázala přitom na ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu. Dále na čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, v němž se uvádí, že jednání bude pronásledováním, pokud jde o závažné porušení základních lidských práv souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv a které je dostatečně závažné k tomu, aby postihlo jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a) odstavce 2 dále poskytuje demonstrativní výčet jednání, která mohou být považována za pronásledování. K pronásledování se rovněž vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 14.

6. 2012, , č.j. 6 Azs 4/2012-67, v němž uvedl, že správní orgán i soudy jsou povinny posuzovat, zda v případě žadatele o mezinárodní ochranu nebyly naplněny azylové důvody i v situaci, kdy v zemi svého původu čelil sérii ústrků, které samostatně nedosahovaly takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možno považovat za azylově relevantní, avšak které požadované intenzity mohou dosahovat teprve ve svém souhrnu (takzvané pronásledování na kumulativním základě). Upozornila, že Ázerbájdžán je nedemokratickým státem, jehož hodnocení demokracie je dle zprávy Freedom House 6,93 bodů (7=nejméně demokratická). Dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č.j. 1 Azs 40/2007-129. V této souvislosti konstatovala, že protiprávní jednání policie vůči její osobě dosáhlo intenzity pronásledování podle zákona o azylu. Na podporu svého tvrzení odkázala na informace o zemi původu, a to na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv v Ázerbájdžánu za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017. Podle této zprávy ústava a trestní zákoník zakazují mučení a jiné kruté nelidské ponižující zacházení, přesto k takovému jednání nadále dochází ze strany bezpečnostních složek. Pracovní skupina OSN pro svévolné zadržování hlásila příjem velkého počtu prohlášení od zadržených o mučení a špatném zacházení. Jednalo se o současné nebo bývalé zadržené mladistvé, ženy a muže. Ti popsali, že jim byla přikládána v hlavě pistole, byli těžce biti, někdy to trvalo několik hodin, byl na ně činěn psychický nátlak, hrozba fyzického i sexuálního zneužívání, jakož i ohrožení zatčením členů rodiny. Ačkoliv ústava zaručuje nezávislost soudnictví, soudy nefungovaly nezávisle na exekutivě. Soudnictví zůstalo velmi zkorumpované a neefektivní. Podle zprávy Amnesty International o stavu lidských práv za rok 2016 v Ázerbájdžánu ze dne 22. 2. 2017 byli zastánci lidských práv, novinářů, politických a náboženských vůdců i nadále svévolně zadržováni. Dále upozornila na zprávu Freedom House o občanských a politických právech v Ázerbájdžánu za rok 2016 ze dne 29. 3. 2017 a zprávu Human Rights Watch o lidských právech v Ázerbájdžánu za rok 2016 ze dne 12. 1. 2017. Z nich dovodila, že probíhá rozsáhlé zneužívání pravomocí ze strany bezpečnostních složek, které se dopouštějí mučení, nelidského ponižujícího zacházení, a to při zadržení nebo v celách. Vládní strana restriktivně postupuje proti novinářům, opozičním členům politických stran. Dochází k obtěžování a fyzickému napadání členů rodiny. Soudy neposkytují právo na spravedlivý proces a nejsou schopny postihnout trestné činy bezpečnostních složek.
6. Žalobkyně se domnívala, že naplnila všechna kritéria do udělení azylu, stejně tak i pro doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť byla v zemi původu pronásledována pro uplatňování politických práv. Při návratu do země jí hrozí vážná újma, a to nelidské a ponižující zacházení ze strany státních orgánů. Hrozba špatného zacházení je pro ni reálná už z toho důvodu, že po jejím odjezdu byla provedena u ní a jejího manžela domovní prohlídka a policie jim zabavila počítače. Má za to, že žalovaný nezohlednil hrozbu pronásledování při návratu do země původu, a tím porušil princip non refoulement.

2) Vyjádření žalovaného

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že popírá oprávněnost námitek uvedených žalobkyní a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by došlo k porušení některého ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, informace o zemi původu, které považuje v daném případě za zcela

dostatečné a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto na rozdíl od žalobkyně nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné či nezákonné. Správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení sdělila a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně byla členkou organizací NIDA a Avropa Harekati. V rámci svých aktivit měla být dvakrát zadržena na mítincích v roce 2013 nebo 2014 a s mnoha dalšími osobami zadržena na policejní stanici. Tyto osoby pak byly následně rozvezeny autobusy do různých míst. Toto jednání ze strany policie však nelze vzhledem ke své nízké intenzitě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Nadto od popisované události je již značný časový odstup, přičemž žalobkyně zemi původu opustila až v roce 2017, tedy nejedná se o událost, která ji motivovala k vycestování ze země. Rovněž tak předvolání k podání vysvětlení na policii, šestihodinové zadržení a jedno strčení do žalobkyně ze strany policisty nelze ještě vzhledem k nízké míře závažnosti považovat za pronásledování ze strany státní moci. Stejně tak jako osmihodinové zadržení v prosinci 2016, kdy byla žalobkyně následně propuštěna na svobodu.

8. Žalovaný připustil, že v Ázerbájdžánu v oblasti dodržování lidských práv není vše na požadované úrovni, avšak každou žádost o udělení mezinárodní ochrany je třeba posuzovat individuálně, přičemž ve věci žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany žalovaný neshledal důvod pro vydání kladného rozhodnutí. Pro skutečnost, že žalobkyni v případě návratu do Ázerbájdžánu žádné pronásledování či reálné ohrožení vážnou újmu nehrozí, svědčí také fakt, že zemi původu opustila legálně, bez problémů, za účelem rekreace, přičemž původně ani o udělení mezinárodní ochrany neměla v úmyslu žádat. Dle názoru žalovaného žalobkyně nebyla v průběhu správního řízení zkrácena na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany.

3) Jednání před krajským soudem

9. Žalobkyně při nařízeném jednání stručně shrnula průběh událostí, které nastaly v období předcházejících dvou let při pobytu její rodiny na území České republiky. Uvedla, že sem přijela na doporučení lékaře, nicméně následně se od svých známých dověděla, že do jejich domu v zemi původu se vloupala policie a sebrala jim všechny dokumenty. Rozhodli se proto požádat zde o politický azyl. Původně pobývali v Pobytovém středisku v Kostelci nad Orlicí, kde však došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu a současně ke konfliktu mezi její rodinou a dalšími žadateli o mezinárodní ochranu. Zde na území České republiky ji navštívila její matka s bratrem a poté, co se vrátili zpět do vlasti, byli vyzváni, aby se dostavili na policii a matku následně propustili z práce. Dále upozornila, že vzhledem k tomu, že nemá doklady, nemůže zde podnikat, nemůže vlastně nic dělat, což jí způsobuje depresi. Na podporu svých tvrzení předložila žalobkyně důkazy – fotografie a zprávy, které již byly součástí správního spisu předloženého žalovaným. Žalobkyně dále upozornila, že mnoho jejich přátel bylo zatčeno. Požádala soud, aby se soustředil na veškeré předložené doklady a znovu upozornila, že v případě jejich návratu do vlasti jim bezesporu hrozí zatčení, jak tomu nastalo i v mnoha případech týkajících se jejich známých. Žádala, aby její situace byla posouzena individuálně.

10. Pověřená pracovnice žalovaného při nařízeném jednání odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a rovněž tak na písemné vyjádření. Upozornila, že žalobkyně při ústním projevu před soudem své žalobní body dále rozšířila, a k nim by soud již neměl v současné době přihlídnout. Zdůraznila však, že ani tyto nově sdělené skutečnosti a důkazy nezakládají důvod pro to, aby žádosti žalobkyně na udělení mezinárodní ochrany bylo vyhověno. Vyslovila přesvědčení, že žalovaný se zabýval všemi důvody žalobkyní uvedenými ve správním řízení a ani jeden z nich nemohl být důvodem pro to, aby žalobkyni byla mezinárodní ochrana udělena.

4) Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
12. Z obsahu správního řízení je patrné, že dne 22. 2. 2017 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a sdělila, že se narodila na území dnešního Ázerbájdžánu, je občankou tohoto státu a hlásí se k ázerbájdžánské národnosti. Hovoří tureckým, ruským a ázerbájdžánským jazykem, je ateistka. V roce 2012 se stala členkou organizace Nida Vatanda Harekati, je vdaná, její muž žádá společně s ní o mezinárodní ochranu. Před vycestováním ze země původu žila v Baku, odtud cestovala letecky do Budapešti a poté autem do Prahy. Cestovala s maďarským vízem. V minulosti jí nebyla udělena žádná víza. Jedná se o její první žádost o mezinárodní ochranu. Svůj zdravotní stav označila za dobrý. V době podání žádosti byla v sedmém měsíci těhotenství. O udělení mezinárodní ochrany žádá z toho důvodu, že se s manželem dostali do nebezpečí kvůli svému politickému přesvědčení. Pronásledovala je policie, vtrhla k nim do bytu. Manžel měl rovněž problémy proto, že je ateista.
13. Dále krajský soud zjistil, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 22. 2. 2017 za přítomnosti tlumočnice tureckého jazyka. V jeho průběhu žalobkyně uvedla, že poté, co se vdala, žila s manželem, jeho rodiči a mladším bratrem v bytě, který vlastnila manželova rodina ve městě Baku. Vystudovala bakalářský obor mezinárodní ekonomické vztahy a pracovala jako úřednice na poště. Její rodina žila v obci Charadalan. O organizaci Nida Vatanda Harekati sdělila, že byla založena v roce 2011. Její program je částečně politický, zaměřený proti vládnoucímu režimu. Organizace pořádala různé mítinky proti režimu stávajícího prezidenta, proti neodůvodněným úmrtím v rámci výkonu vojenské služby. Žalobkyně byla předsedkyní této organizace pro danou oblast. Mezi její povinnosti patřila agitace, sdružování mládeže, rozdávání učebnic a vylepování plakátů proti volbám. Zúčastnila se bezpočtu mítinků, a proto byla předvolána na policii. Jeden proběhl v lednu a druhý v březnu 2013. Díky této organizaci se poznala s manželem. V září 2016 se zúčastnila mítinku proti korupci a poté byla za účelem podání vysvětlení předvolána na policii. Byla tehdy krátce gravidní, policisté do ní strčili. Ona je na těhotenství upozornila. Nedošlo poté k výsledku, ale při propuštění ji policisté upozornili, aby myslela na zdraví svého dítěte. V prosinci 2016 vylepovala letáky proti vlivu imámů v zemi. Následně byla na policejní stanici zadržena od 11 hodin dopoledne do 7 hodin večer. Byla již nějakou dobu těhotná a nebylo jí dobře, musela jí být přivolána zdravotnická pomoc. Aby ji a manžela policie propustila, museli zaplatit úplatek ve výši 1 000 USD. Incident vedl k tomu, že se zhoršil

její psychický stav a byla nucena vyhledat psychologickou pomoc. Když opouštěla zemi, jela do Evropy jako turistka. Až po příletu do Budapešti se telefonicky dozvěděla, že jí doma hledala policie, prohledala byt a odnesla si jejich počítače. Policie žádný důvod prohlídky neuvedla. Dle žalobkyně je takový postup běžný, policie bezdůvodně přijde domů, vezme si, co potřebuje, a nastraží narkotika. V případě návratu do země původu se žalobkyně obává, že by se zhoršil z důvodu tlaku ze strany policie její psychický stav. Má strach i o své dítě. Při vycestování z vlasti žádné potíže neměla. Na podporu svých tvrzení žalobkyně doložila seznam internetových stránek, doporučující dopis od organizace Azerbaijan Avrupa Harakati, fotografie z účasti na shromáždění a zprávu z psychologického vyšetření. Dále doložila několik článků v anglickém jazyce z médií, nevládních organizací a amerického Ministerstva zahraničí týkající se vybraných aspektů situace v Ázerbájdžánu. Dále doložila dva zpravodajské články v anglickém jazyce týkající se únosu ázerbájdžánských disidentů z Gruzie a podezřelého úmrtí ázerbájdžánského blogera ve vězení.

14. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je obava z policie v souvislosti s jejími politickými aktivitami i aktivitami jejího manžela.
15. Krajský soud posoudil postup žalovaného a na něj navazující žalobní námitky z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
17. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědí žalobkyně učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě uvedených informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
18. Krajský soud z průběhu správního řízení zjistil, že žalovaný při posouzení žádosti o azyl vycházel z výpovědi žalobkyně, doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, dotýkajících se politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu. Ze správního řízení je patrné, že žalovaný vzal v úvahu veškeré důkazy žalobkyní navrhované a pokud některé důkazy neopatřil překladem, pak odůvodnil, proč tak učinil (str. 4 napadeného rozhodnutí).
19. Krajský soud dospěl po posouzení uvedených důkazů ve shodě s názorem žalovaného k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za níž by byla pronásledována. Na straně 4 a 5 napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul na základě předložených důkazů činnost žalobkyně spočívající v její účasti na mítincích v roce 2013 (nebo 2014), konstatoval její zadržení policií a uvedl, že v rámci těchto aktivit nedošlo k závažnému

zásahu do osobní integrity žalobkyně. Vyslovil přesvědčení, že incidenty a problémy v daném období nemají přímou souvislost s vycestováním žalobkyně a podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dále konstatoval, že ani při mítinku v roce 2016 se žalobkyni nic nestalo. Jakkoliv bylo možno považovat její následné zadržení na policii, i s ohledem na její graviditu, za nepříjemné, nedá se dle žalovaného hovořit o situaci, která by svou závažností dosáhla míry pronásledování. S tímto názorem se krajský soud ztotožňuje. Obdobně lze hodnotit i činnost žalobkyně v prosinci roku 2016, kdy se účastnila roznášení letáků. Žalobkyně rovněž poukazovala na praxi policie v Ázerbájdžánu spočívající v „podstrčení narkotik“, toto konstatování však nebylo ničím podloženo a stejně tak ani další možný postup státních orgánů vůči její osobě. Žalovaný tak neshledal důvod, proč by se státní orgány v zemi původu měly o žalobkyni zajímat, neboť z ničeho nelze dovodit, že by žalobkyně byla ve své vlasti významnou aktivistkou či politicky výrazně exponovanou osobností.

20. Ve správním řízení dle názoru krajského soudu nebylo rovněž prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Ze správního řízení totiž vyplynulo, že žalobkyně neuvedla, že by měla ve své vlasti jakékoliv potíže z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině. Lze se totiž přiklonit k názoru, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována. Její obava tudíž není podložena a žalovaný měl za to, že při návratu do země původu jí takové pronásledování ani nehrozí. Potíže, které ve vlasti měla, nedosáhly takové úrovně, aby je za pronásledování bylo možné označit. Žalovaný připomenul, že žalobkyně přijela do Evropy za účelem rekreace a plánovala se do vlasti vrátit. Zemi původu opustila bez jakýchkoliv problémů legálně letecky. Poslední problém s policií měla mít v roce 2013 nebo 2014, poté k žádným potížím až do září roku 2016 vystavena nebyla. Pozici žalobkyně hodnotil žalovaný i na základě informací nevládních organizací a konstatoval, že v Ázerbájdžánu je velice problematická situace zejména z pohledu nevládních organizací, médií, ochránců lidských práv, novinářů, obecně osob vystupujících proti režimu. Avšak skutečnost, že v této zemi existuje ne zcela demokratický režim, který pošlapává lidská práva, ještě neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Pouhá skutečnost, že pochází z této země, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. S tímto názorem se krajský soud ztotožňuje.
21. Ze správního řízení j rovněž zřejmé, že žalovaný posoudil všechny výpovědi žalobkyně ve vzájemných souvislostech. Správní orgán se s žalobkyní uvedenými důvody podrobně vypořádal na straně 5 až 7 napadeného rozhodnutí krajský soud na jeho závěry v plném rozsahu odkazuje. Názor žalovaného, že důvodem žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jejího dalšího pobytu, lze proto považovat za příléhavý.
22. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu žalobci dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť

žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 uvedeného zákona.

23. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
24. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č. j. 2 Azs 8/2004-55 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Ze správního řízení je zřejmé, že správní orgán při posouzení námitek žalobkyně vycházel jak z jejich výpovědí, tak i jí doložených materiálů, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu. Tyto podklady pak konstatoval a hodnotil na straně 8 a 9 napadeného rozhodnutí, kde poznamenal, že žalobkyni bylo umožněno v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu se s těmito podklady seznámit, vyjádřit se k nim a případně navrhnout důkazy další. Žalobkyně této možnosti nevyužila. Sdělila, že informace, a které jsou obsahem podkladů, zná, neboť se o situaci v Ázerbájdžánu zajímá a její bratr jí informace pravidelně sděluje. Dále doplnila, že její bratr, který ji v České republice navštívil, byl po návratu předvolán policií v Baku k výslechu. Ke zdrojům informací a způsobu jejich využití se nijak nevyjádřila a nedoplnila již žádné další skutečnosti.
25. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobkyně důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
26. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo

vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

27. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 8 až 10) žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobkyně se nevyskytly žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyni hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Žalovaný se rovněž na straně 9 napadeného rozhodnutí zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti nebo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Krajský soud se přiklonil k jeho závěru, že takové nebezpečí žalobkyni nehrozí. Souhlasil rovněž s názorem, že ze skutečností, že v některé zemi panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze rozhodně vyvozovat, že všichni obyvatelé této země jsou státními orgány pronásledováni ve smyslu zákona o azylu či mezinárodních právních předpisů. Je rovněž zřejmé, že každou žádost je nutno posuzovat individuálně a důvody pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení reálně a bezprostředně po návratu do vlasti hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí, anebo může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které však nelze dopředu předjímat. Žalovaný opíral své závěry o informace o zemi původu, které si v rámci správního řízení opatřil. Tyto důkazy pak podrobně rozebral na straně 10 napadeného rozhodnutí a krajský soud se s hodnocením informací z těchto důkazů zjištěných ztotožňuje.
28. Krajský soud se rovněž přiklonil k názoru žalovaného, že z výpovědí žalobkyně ani z evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice ani ze zjištění správního orgánu učiněných v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu ust. § 14b odst. 1 zákona o azylu. Žalobkyně tedy nesplňovala důvody pro udělení doplňkové ochrany dle tohoto ustanovení.
29. Krajský soud velice pečlivě zvažoval jednotlivá tvrzení žalobkyně podložená důkazy v listinné podobě. V žádném případě nezpochybňuje, že žalobkyně byla členkou organizací, jejichž program byl částečně politický a že se účastnila jejich jménem různých mítinků. Tato její činnost však nedosahovala takové intenzity, aby v jejím případě bylo možno hovořit o pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

30. Krajský soud přitom chápe, že nastalá situace je pro žalobkyni i její blízkou rodinu tíživá, nicméně musí konstatovat, že zákonná úprava stanovená zákonem o azylu mu neumožňuje, aby její žádosti na zrušení žalobou napadeného rozhodnutí mohl vyhovět. Je přitom známo, že situace v Ázerbájdžánu je pro jeho občany tíživá, avšak pouhá možnost špatného zacházení nemůže sama o sobě způsobit porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práva a základních svobod. Ze skutečnosti, že v některé zemi panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze rozhodně obecně vyvozovat, že všichni obyvatelé této země jsou jejími státními orgány pronásledováni ve smyslu zákona o azylu. Krajský soud dospěl k závěru, že v případě návratu žalobkyně do země původu jí nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí.
31. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 20. prosince 2018

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně